

N:o 31.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 9 Maj 1876.

— — — — Andra Kammaren den 9 — —

Riksdagens underdåniga Skrifvelse, med förslag till förordning angående pantsättning af jernväg, kanal eller annan dermed jemförlig anläggning.

(Lag-Utskottets Utlåtanden N:is 20 och 34.)

S. A. K.

Hos Riksdagen har kommit under öfvervägande det trängande behovet af lagstiftningsåtgärders vidtagande för beredande af säkerhet för lån till sådana jernvägar, kanaler eller andra dermed jemförliga anläggningar, som ej må med inteckning jemlikt Kongl. förordningen den 16 Juni 1875 belastas och äro af den betydighet, att de egas af aktiebolag.

I fråga om formerna för beredande af en sådan säkerhet har Riksdagen dels funnit de egendomliga förhållanden, som med ifrågavarande anläggningar ega rum, omöjliggöra tillämpningen på dem af de bestämmelser, som gälla för inteckning i fast egendom, dels ock ansett en annan omständighet tala för användandet af en olika form för pantsättningen, än det vanliga inteckningsförfarandet.

De lån, som lemnas för anläggande af jernvägar, äro nemligen vanligen af sådan betydighet, att de icke kunna fås hos enskilda personer, utan att för dem utfärdas obligationer, hvilka till högst betydliga belopp spridas bland allmänheten. Då lagstiftaren anser sig böra i dylika anlägg-

ningar tillåta hypotek för berörda värdepapper, synes äfven omsorgen derom, att förtroendet till dem må bevaras, oafvisligen fordra, att lagstiftaren jemväl tillser, att den säkerhet, som sålunda beredes, blifver verklig och icke blott skenbar. Men om lagstiftaren medgäfv, att jernvägar i likhet med andra fastigheter finge, utan den kontroll som för sådant ändamål erfordras, intecknas äfven för mindre lån, så skulle möjligen dessa anläggningar kunna af dylika inteckningar komma att belastas till så hög grad, att för de på penningemarknaden cirkulerande obligationerna föga eller ingen tillgång vid inträffande ofall förefunnas.

Hufvudsakligen af detta skäl och med ledning af hvad i andra länder egt rum, har Riksdagen ansett pröfningen huruvida lån till visst belopp må mot säkerhet i anläggning af ifrågavarande beskaffenhet upptagas böra till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnas.

Beträffande de lån, som före författningens utfärdande blifvit upptagna, har Riksdagen funnit lämpligen kunna stadgas, att, der dessa, såsom statslånen, blifvit lemnade med villkor om säkerhet i jernvägen, de äfven böra på grund af de giltiga anspråk på en sådan säkerhet, de dymedelst förvärfvat, enligt lag få samma säkerhet sig tillerkänd och sålunda njuta företrädesrätt framför de lån, för hvilka pantsättning enligt författningen beviljas; men att de öfriga äldre lånen för hvilka några dylika anspråk icke kunna åberopas, skola oförkränkta bibehållas vid den rätt de före författningens utfärdande egt och följaktligen om dem endast föreskrifvas, att pantsättning efter den nya lagen ej må verka dem till förfång; och lærer, såsom Riksdagen föreställer sig, Eders Kongl. Maj:t icke meddela tillstånd till upptagande af nya lån mot säkerhet i anläggning af ifrågavarande natur, om derigenom någon fara skulle uppstå för sådana äldre lån, hvilka icke blifvit företrädesrätt tillförsäkrade.

I öfverensstämmelse härmed har Riksdagen för sin del beslutat följande:

Förordning angående pantsättning af jernväg, kanal- eller annan dermed jemförlig anläggning.

Vill aktiebolag, som erhållit tillstånd till anläggning af jernväg med rätt att förvärfva dertill erforderlig mark enligt gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof, i jernvägsanläggningen bereda säkerhet för lån till visst belopp, göre derom ansökan hos Konungen. Finner Konungen skäl att ansöknings bifalla, utfärdas derom allmän kungörelse; och ege i det fall innehafvare af de för nämnda lån utgifna förbindelser i all sådan till jernvägen hörande fast egendom, som ej må med inteckning enligt förordningen den 16 Juni 1875 belastas, i den mån samma

egendom är eller varder af bolaget förvärfvad, panträtt, såsom vore inteckning beviljad, samt i bolagets till jernvägen och dess drift hörande lösendom enahanda förmånsrätt, som förlagsman i det, som med förlaget tillverkadt är.

För bibehållande af den säkerhet, hvarom här sägs, erfordras ej förnyelse såsom om inteckning för fordran stadgadt är.

Varder af Konungen säkerhet beviljad för flera lån, ege det lån företräde, hvarom kungörelse först blifvit utgifven.

Hvad sålunda stadgadt är må ej lända till förfång för fordran, som före denna författnings utfärdande uppstått. Har för sådan fordran säkerhet i anläggningen blifvit utfäst, ege den fordran företräde framför annan, hvarför pantsättning enligt denna författning meddelats.

Denna författning gälle äfven om sådan aktiebolag tillhörig kanal eller annan anläggning, som ej må med inteckning enligt förordningen den 16 Juni 1875 belastas.

Med underdånigt tillkännagifvande häraf, framhårdar etc.

Stockholm den 9 Maj 1876.
